

3. Аналіз розбіжностей є найважливішим кроком. При аналізі розбіжностей варто визначити, наскільки значна відмінність поставлених завдань від еталону, норми. Результати оцінки повинні бути максимально точні і добре задокументовані, що необхідно для кінцевого опрацювання плану.

4. Розробка освітнього плану, який дозволить:

- укладатися в рамки бюджету.
- Забезпечувати організаційні умови формування необхідних компетенцій на основі нових освітніх технологій.
- цілеспрямовано і систематично навчати педагогічних працівників ЗДО.

Якщо ЗДО реалізує програму навчання педагогічного персоналу, засновану на аналізі освітніх потреб і спрямовану на усунення наявних недоліків, освітньо-економічний ефект зростає.

Врахування результатів аналізу освітніх потреб сприятиме професійному зростанню, способу задоволення працівником своїх потреб у самоповазі, його самодостатності; формуванню поваги до працівників, визнання цінності кожного працівника; формуванню таких якостей, як енергійність, схильність до розумного ризику, ініціативність, професіоналізм; визнання здобувачів освіти та їхніх потреб як центру уваги всієї діяльності закладу освіти.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Концепція розвитку освіти України на період 2015 - 2025 років (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1078

3. Товканець О.С. Методи і прийоми створення освітнього продукту та їх роль у формуванні управлінської компетенції майбутніх педагогів / О.С. Товканець. – Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогіка та психологія. – 2019. - Випуск 2 (10). Частина I. – С. 102 - 106

4. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/U344_13?an=1

УДК [004.77:005.216.3:37]:001.895:37.091.2

Т.Й. ТОВТ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

SMART-ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Цифровізація є одним із визначальних чинників освітніх реформ. Завдяки розвитку цифрової індустрії активно формується єдиний освітній простір і стрімко зростає світовий ринок освітніх послуг. Цифрова трансформація (Digital transformation) змінює наше повсякденне життя і вимагає шукати нові підходи до інтеграції викладачів, освітнього контенту і навчального процесу [1].

В Законі України «Про вищу освіту» [2] зазначено, що пріоритетами освітньої системи України є відкритість діяльності закладів вищої освіти, необмежений за часом та місцем доступ до навчальних матеріалів та інтеграція з європейським освітнім простором.

Традиційна модель університетів не може конкурувати з викликами, що стоять перед вищою освітою: навчання протягом життя, мобільність і розвиток інтернаціоналізації, гнучкість навчальних програм, впровадження ІТ-компоненти в навчальні програми та наукові студії, креативне навчання, компетенції XXI століття, електронна наука та ін. В цих умовах, одним із основних завдань сучасності є забезпечення цифрової трансформації закладів вищої освіти, яка буде відповідати вимогам і можливостям ринку, реалізує інтеграцію з глобальним інформаційним відкритим освітнім простором, який передбачає вільний доступ усіх учасників до світових цифрових ресурсів, задоволення освітніх потреб студентів у цифрових продуктах, а також ефективну е-комунікацію та е-співпрацю всіх учасників освітнього процесу.

Цифрова трансформація є великим викликом і, водночас, великим шансом для вітчизняних закладів вищої освіти. Ті, хто скористається ним, зможуть значно посилити свою конкурентоспроможність, залучити додаткові ресурси, оновити ІТ-інфраструктуру, підвищити якість освіти, зробити її доступною і такою, яка зможе забезпечити професійний ріст, дозволить успішно просуватися кар'єрними сходами завдяки спрямованості на індивідуалізацію та гнучкість освітнього процесу.

В результаті інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що стали невід'ємною частиною навколишнього середовища сучасної людини, відбувся перехід від традиційної моделі навчання до електронного навчання (E-learning), на зміну якого поступово приходить SMART-освіта (Smart education) (рис. 1) [3]. Smart-освіта – це нова філософія навчання, яку називають розумним навчанням.

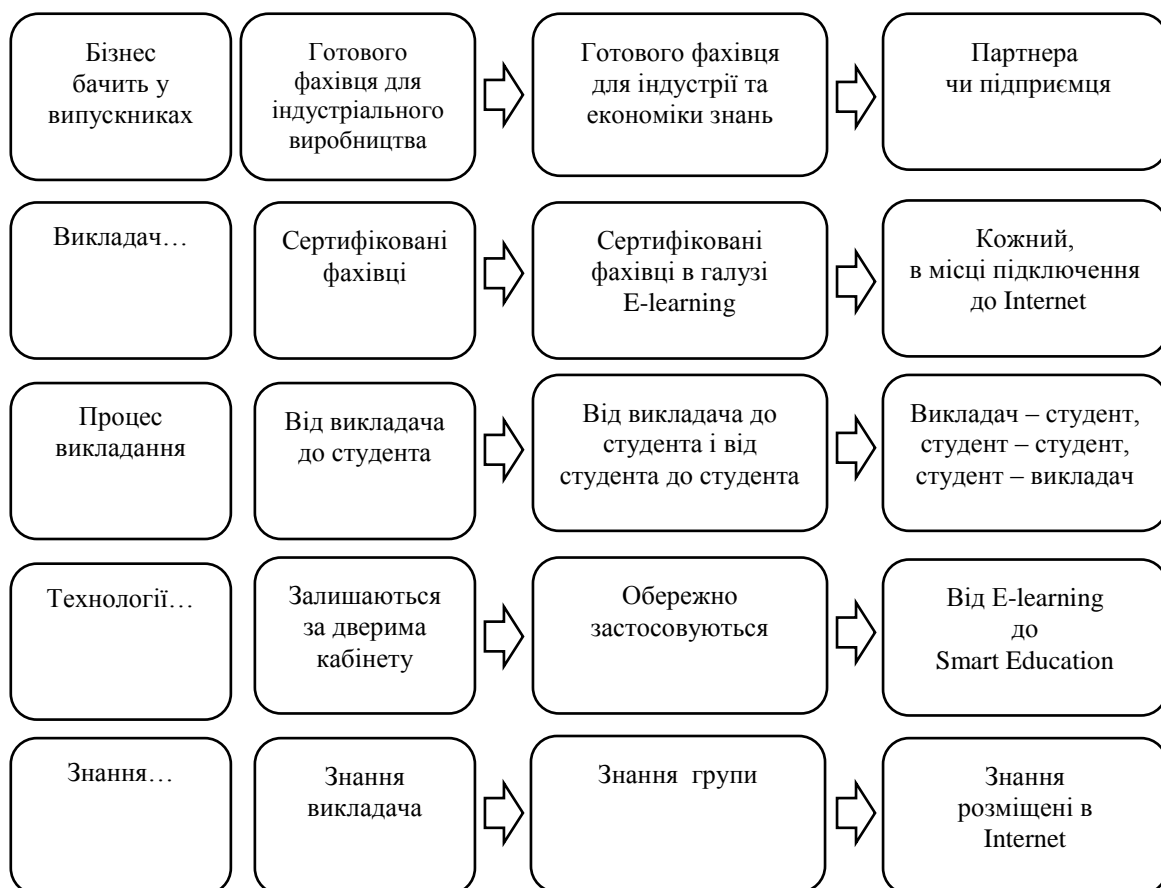

Рис. 1. Рух освіти на шляху до Smart Education [-]

Для розуміння сучасного освітнього процесу, який базується на smart-технологіях необхідно чітко визначити, що саме вкладається в це поняття. Слово «smart» англійського походження, яке перекладається як розумний, наділений інтелектуальними властивостями. А з іншої сторони, аббревіатура SMART визначається як Selfdirected, Motivated, Adaptive, Resource-enriched, Technology embedded, і перекладається як самоспрямоване, мотивоване, адаптивне, збагачене ресурсами, з вбудованими технологіями навчання [4].

Аналіз наукових джерел свідчить, що під SMART-освітою розуміють модель нової системи освіти всіх рівнів, яка заснована на системному впровадженні та використанні в освітньому процесі цифрових інструментів. Це в свою чергу забезпечує гарантії якості результатів освіти й відповідає вимогам: *Specific* – конкретності структури та змісту професійної освіти (всіх ступенів і рівнів), адекватної актуальним потребам суспільного виробництва; *Measurable* – вимірюваність рівня сформованості компетентностей; *Acceptable-Realistic* – прийнятність та реалістичність умов здобуття знань для студентів, напрацювання умінь і набуття навичок (у будь-якому місці та часі) для формування системи необхідних загальних і фахових компетентностей, зумовлених вимогами суспільного розвитку і визначених на конкретний період часу (*Time-framed*) [5].

Сьогодні в Україні актуальною є необхідність створення системи Smart-освіти, що передбачає використання Smart-технологій. У багатьох високорозвинених країнах, зокрема Південній Кореї, США, Японії та ін., ідея Smart-освіти є національною доктриною.

Smart-освіта – передбачає здійснення освітньої діяльності в мережі Інтернет на базі спільних стандартів, технологій та відносин між закладами вищої освіти та колективом викладачів і студентів. Мова йде про спільне навчання та використання контенту. Таким чином, Smart-навчання – це гнучке навчання в інтерактивному освітньому середовищі за допомогою контенту з усього світу, що знаходиться у вільному доступі. Отже, знання стають широко доступні. Саме Smart-навчання створює умови для реалізації проголошеного ЮНЕСКО провідного принципу освіти XXI століття «освіта для всіх» та «освіта через усе життя» – «Life Long Learning». Smart-навчання дозволить підвищити доступність освіти «завжди, скрізь і в будь-який час» [6].

Сьогодні доцільно згадати давнє англійське прислів'я «Money spent on the brain, is never spent in vain», тобто «Гроші, витрачені на освіту, завжди окуповуються». Справді, в наш час, вигідною інвестицією є вкладення коштів в освіту, інтелектуальний розвиток індивіда, розкриття його здібностей та опанування практичних навичок і цей процес має тривати постійно. Адже сучасний темп життя неупинний і незворотній, й інноваційні технології та різноманітна інформація дають безмежні можливості для досягнення цієї мети, підвищення фахового рівня, набуття нового досвіду.

Перевагами Smart-освіти є те, що вона сприяє розвитку творчих здібностей, формуванню професійних знань, навичок комунікації, грамотності у сфері інформаційно-комунікативних технологій; формує критичне мислення, інноваційні підходи до розв'язання економічних проблем; сприяє удосконаленню умінь ефективної співпраці та взаєморозуміння, лідерства, розвитку кар'єри. Її концептуальною основою є застосування значної кількості наукових джерел, інформаційно-навчальних матеріалів і мультимедійних ресурсів, які можна легко та швидко проектувати, збирати до певного комплексу, налаштовувати індивідуально під кожного студента з його потребами, особливостями освітньої діяльності й рівнем навчальних досягнень [7].

Ще однією із актуальних переваг Smart-освіти є можливість залучення до навчального процесу й роботодавців, які можуть розробляти пропозиції щодо вимог до майбутніх фахівців для коригування змісту їх професійної підготовки у закладах вищої освіти. В майбутньому це полегшить процес їх працевлаштування й адаптації до професійного середовища. У цьому випадку випускник стає не лише

висококваліфікованим фахівцем у своїй сфері, а він інтегрується у бізнес-середовище як партнер або підприємець.

Отже, підготовка майбутніх фахівців в системі Smart-освіти сприяє формуванню їх конкурентоздатності на міжнародних ринках праці, а самостійне вивчення масових відкритих онлайн-курсів дозволить реалізувати принцип безперервної освіти. Саме Smart-освіта здатна забезпечити якісний рівень вищої освіти, що відповідає вимогам і можливостям сьогодення, дозволить майбутнім кваліфікованим фахівцям адаптуватися до динамічних змін навколишнього середовища.

Список використаних джерел:

1. *Digital transformation: online guide to digital business transformation*. URL: <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation/> (дата звернення: 01.04.2020).
2. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 01.04.2020).
3. Що таке Smart Education? URL: <http://smarteducatoin.blogspot.com/2016/06/smart-education.html> (дата звернення: 01.04.2020).
4. Тихомиров В.П. Мир на пути к SmartEducation: новые возможности для развития образования. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mir-na-puti-smart-education-novye-vozmozhnosti-dlya-razvitiya/viewer> (дата звернення: 01.04.2020).
5. Doran G. There's a S.M.A.R.T. way to write management's goals and objectives. *Management Review*. 1981. Vol. 70, Issue 11. P. 35-36.
6. *Smart Technology based Education and Training // Smart Digital Futures*. 2014. IOS Press. URL: https://books.google.com.ua/books?id=5CDpAwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 01.04.2020).
7. Корсунська Л. М. Корейська концепція smart-освіти: загальне навчання, цифрові підручники і smart-школи. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. № 11. С. 77-80.

УДК 378.018.43

О.Й. ФІЗЕШ

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

**ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ
В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

Сучасне суспільство опинилося на порозі катаклізм, які, з одного боку, викликані порушенням екології та клімату нашої планети, неперервним прагненням людства підкорити природу, з іншого боку – поширенням ряду захворювань, локальними війнами тощо. Все це не може не відбитися на розвитку конкретної держави, всіх її підсистем, ланок, у тому числі й освітньої.

Пандемія, викликана швидкими темпами розповсюдження коронавірусу, позначилася на внесенні коректив до освітнього процесу всіх закладів надання освітніх послуг в Україні. Не винятком є й заклади вищої освіти, зокрема спеціальності педагогічного спрямування. Мова йде про дистанційне навчання, Положення про яке було затверджено Міністерством освіти і науки України ще в 2013 році. Як зазначено в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>